

V Brně dne 8. 12. 2014

Vážený pan

Jan Pokorný

šéfredaktor Radiožurnálu

Český rozhlas

Vinohradská 12

120 99 Praha 2

Rada Českého rozhlasu

Český rozhlas

Vinohradská 12

120 99 Praha 2

Na vědomí:

Rada pro rozhlasové

a televizní vysílání

Škrétova 44/6

120 00 Praha 2

**Vyjádření k odpovědi Rady Českého rozhlasu a šéfredaktora Radiožurnálu
ze dne 30. 10. 2014 (č.j. 014CRO91410)**

Vážená Rado Českého rozhlasu,

vážený pane šéfredaktore Radiožurnálu,

dovoľte mi, abych se vyjádřil k Vaší odpovědi ze dne 30. 10. 2014 (č.j. 014CRO91410) na moji stížnost ze dne 1. 9. 2014, jež je zveřejněna na webových stránkách Rady Českého rozhlasu (<http://www.rozhlas.cz/rada/stiznosti/zprava/posluchac-karel-zak-rijen-2014--1414053>).

1) Domnívám se, že Radou Českého rozhlasu i panem šéfredaktorem Radiožurnálu Janem Pokorným byl poněkud opomenut fakt, že **předmětem mojí stížnosti byla série reportáží, které byly připraveny týmem Janka Kroupy**. Pan šéfredaktor Jan Pokorný argumentuje, že reportáž „o pedofilii“ ze dne 30. 7. 2014 byla jako celek vyvážená, protože v 17 hod. byl do vysílání zařazen rozhovor Dvacet minut Radiožurnálu se sexuologem MUDr. Trojanem. Jenže sada reportáží týmu pana redaktora Kroupy byla vysílána v průběhu celého dne, konkrétně v časech 8:52, 9:10, 11:09, 12:08, 13:11 a 15:11, zatímco pořad Dvacet minut Radiožurnálu s Martinem Veselovským, ve kterém sexuolog MUDr. Trojan vyjadřoval zcela odlišná stanoviska, než jaká se po dobu celého dne v předcházejících reportážích snažil pan redaktor Kroupa posluchačům Radiožurnálu přednést, **zazněl za celý den pouze jednou** (v 17 hod.). Kromě toho, Dvacet minut Radiožurnálu jako zcela seriózní pořad připravila redakce publicistiky pod vedením p. Petra Dudka, **nikoliv tým Janka Kroupy, na jehož neobjektivní a nevyvážené reportáže jsem si stěžoval**.

Málokterý posluchač Radiožurnálu poslouchá vysílání program celý den. Mnoho posluchačů, kteří slyšeli pouze část ze série reportáží týmu p. redaktora Kroupy, mohlo být uvedeno vzhledem k neobjektivitě a zaujatosti těchto reportáží v omyl - ze strany redaktorů p. Kroupy a p. Chaloupské byla vyřčena mnohá zavádějící a nepravdivá tvrzení, která jsem všechna podrobně popsal v mé stížnosti. Domnívám se, že **vyvážené a objektivní měly být všechny jednotlivé části reportáže**, nikoliv až celá série reportáží jako celek za celý den (tedy vč. rozhovoru s MUDr. Trojanem, který však nepřipravil tým J. Kroupy). Uvědomuje si Rada Českého rozhlasu, že zaujatá a neobjektivní reportáž (tedy všechny její části) může vést u tématu, jakým je pedofilie, neoprávněně ke značným negativním reakcím u veřejnosti? V tomto smyslu se domnívám, že v sérii reportáží z dílny týmu reportéra Kroupy bylo skutečně s posluchači Radiožurnálu cíleně manipulováno, a to vše se svolením šéfredaktora Radiožurnálu, který, jak je patrné z jeho

vyjádření, reportérský tým J. Kroupy zuby nehty brání, namísto aby uznal, že v příslušných reportážích se skutečně objevila některá nepravdivá a zavádějící tvrzení, na která jsem ve své stížnosti poukázal.

Jako jeden z příkladů nepravdivého tvrzení mohu uvést např. slova pana redaktora Kroupy o tom, že text inzerátu „hledám dívku“ a „preferencí 5-12 let“ je napsaná „v *jedný řádce*“. Tato slova zazní z úst Janka Kroupy přímo v jedné z částí reportáže (čas 25:50 záznamu reportáže na adrese <http://prehravac.rozhlas.cz/audio/3175782>). Prosim tedy pana šéfredaktora, aby mně a Radě Českého rozhlasu ukázal, kde na stránkách www.pedofilie-info.cz je (či byl) „v *jedný řádce*“ formulovaný inzerát, že dotyčný uživatel hledá dívku s preferencí 5-12 let, má-li tedy pan šéfredaktor, jak píše ve své odpovědi, k dispozici příslušné screeny.

2) V odpovědi na mou 5. otázku (viz text stížnosti) šéfredaktor Jan Pokorný uvádí: „Předmětem reportáže nebyla odborná činnost pana Žáka. Reportéři se zabývali smyslem existence předmětných webových stránek. Reportéry zajímaly odpovědi.“

Nemyslím si, že cílem reportérů bylo zjišťování smyslu existence webových stránek www.pedofilie-info.cz, domnívám se, že o smyslu existence těchto webových stránek měli v týmu p. redaktora Kroupy jasno předem a tento svůj názor se snažili na posluchače Radiožurnálu přenést. Už jen tím, že reportáž týmu Janka Kroupy vyznívá zcela jednoznačně - posluchač z kontextu reportáží může velmi snadno nabýt dojmu, že stránky či jejich obsah jsou nelegální. Tento dojem je umocněn informací, kdy je v Hlavních zprávách v poledne 30. 7. 2014 v čase 12:07 podána informace o prověřování webových stránek www.pedofilie-info.cz. Cílem reportáže redaktorů p. Kroupy a p. Chaloupské evidentně bylo tyto stránky v uších posluchačů zdiskreditovat, nikoliv poctivě pátrat po smyslu jejich existence.

3) Pan šéfredaktor Jan Pokorný uvádí, že jsem mohl natáčení kdykoliv zastavit. V situaci, kdy je respondent vystaven palbě nejrůznějších nadřazeným a útočným tónem položených otázek, které navíc nečeká, se dokáže ihned ohradit pouze skutečně silná osobnost, která navíc již prošla podobnou zkušeností. Situace běžného respondenta, co se týká zastavení rozhovoru, není nikterak jednoduchá. Do studia Českého rozhlasu v Ostravě jsem přišel s tím, že někdo má seriózní zájem o téma „*pedofilie a jejím vnímání u veřejnosti*“, jak paní redaktorka Chaloupská téma rozhovoru avizovala. Kdybych věděl, že tématem rozhovoru bude web www.pedofilie-info.cz a jeho obsah, na rozhovor bych se připravil zcela jinak. Než jsem si naplno uvědomil, že se nejednalo o seriózní reportáž, bylo již po rozhovoru.

V této souvislosti bych chtěl také zareagovat na argumentaci pana šéfredaktora, opřenu o vyjádření právního oddělení Českého rozhlasu. Z této argumentace totiž vyplývá, že pokud jednou respondent svolí Českému rozhlasu k záznamu svého hlasu, nemá již jakoukoliv možnost zabránit jeho dalšímu použití. Možná by nebylo špatné, kdyby Český rozhlas všechny své respondenty na tuto „drobnost“ předem upozorňoval. Za této situace bych si totiž jakýkoliv rozhovor s jakýmkoliv médiem velice dobře rozmyslel. Běžný respondent si totiž nemůže dovolit vydržovat celé právní oddělení, jak jej má k dispozici Český rozhlas, které ihned kvalifikovaně posoudí, na co kdo má nebo nemá právo.

4) Pan šéfredaktor ve své odpovědi píše, že „Janek Kroupa nebral spravedlnost do vlastních rukou, naopak velice citlivě s ohledem na presumpci neviny postupoval směrem k minimalizaci rizika, kdy člověk podezřelý s přechovávání dětské pornografie měl vést dětský tábor.“

Můj „laický“ názor je v tomto smyslu trochu jiný - p. redaktor Kroupa zcela cíleně znemožnil spolupřátání tábora člověku, jež byl nevinný - přechovávání dětské pornografie nebylo tomu člověku prokázáno, tedy z mého pohledu byl nevinný, a přesto zájmem Janka Kroupy byl v podstatě přinucen „dobrovolně“ se tábora jako vedoucí nezúčastnit. Že byla dodržena všechna zákonná ustanovení o presumpci neviny, nic nemění na z mého pohledu lidsky nemorálním charakteru jednání pana redaktora Kroupy.

Dále pan šéfredaktor uvádí: „Rozhodně nešlo o to kohokoliv skandalizovat, ale chránit děti. A to u vědomí toho, že mezi obecná diagnostická kritéria parafilií dle Mezinárodní klasifikace nemocí patří tyto podmínky: - jedinec opakovaně prožívá intenzivní sexuální touhy a fantazie týkající se neobvyklých objektů nebo aktivit, - jedinec buď touhám vyhoví, nebo je jimi citelně obtěžován, - preference je přítomna nejméně 6 měsíců (Petr Weiss a kol. Sexuologie)“.

Přítomnost parafilie nedokazuje jakoukoliv zvýšenou nebezpečnost směrem ke komukoliv. Touhám vyhoví i ten parafilik, který si při masturbaci představuje svou parafilií preferované sexuální fantazie. Americký Diagnostický a statistický manuál ve své 5. revizi z roku 2013 (DSM-V) již zřetelně rozlišuje parafilií a parafilní poruchu. Parafilie, vč. pedofilie, samy o sobě již nejsou v tomto seznamu uvedeny jako nemoci. Nevím tedy, proč pan šéfredaktor v zájmu „ochrany dětí“ argumentuje diagnostickými kritérii parafilií, navíc u člověka, u něhož nebyla ani parafilie, ani delikventní jednání prokázáno.

5) Žádost o opravu zavádějících či nepravdivých tvrzení, uváděných na webových stránkách Českého rozhlasu (viz stranu 29 textu původní stížnosti), musím z důvodu jejich ponechání beze změny zopakovat:

- ad 1) <http://www.rozhlas.cz/zpravy/politika/zprava/byli-obvineni-z-sireni-pornografie-a-zneuzivani-presto-dal-pracovali-s-detmi--1379251>

Původní formulace: „Zcela veřejně zde existuje kupříkladu pedofilní seznamka nebo možnost sdílet a komentovat fotografie dětí.“ --> Nová formulace: „Zcela veřejně zde existuje kupříkladu seznamka nebo možnost sdílet a komentovat fotografie dětí.“

Slovní spojení „pedofilní seznamka“ vyvolává dojem, že se pedofilové chtějí seznamovat s dětmi. Seznamka však k seznamování s dětmi neslouží.

- ad 2) Původní formulace popisku ilustrační fotografie: „Pedofilní seznamka nabízí fotografie dětí i se jmény a podrobnými informacemi o nich“ --> Nová formulace: „Na webu pedofilů se nacházejí i fotografie dětí.“ (či obdobná formulace)

Vůbec nebylo reflektováno, že se jedná o nepravdivé tvrzení - sekce Seznamka na webu www.pedofilie-info.cz žádné fotografie natož se jmény dětí a podrobnými informacemi o nich neobsahuje, ani nikdy neobsahovala.

- ad 4) V článku na adrese

<http://www.rozhlas.cz/radiozurnal/dvacetminut/zprava/pedofilove-nejsou-agresori-i-andersen-byl-pry-pedofil-a-jeho-pohadky-cteme-dodnes-tvrdi-sexuolog--1379299>, který se vztahuje k pořadu Dvacet minut Radiožurnálu s Martinem Veselovským, žádám o následující opravu:

Původní formulace: „*A měli by ti, kteří byli z pedofilie obviněni, pracovat s dětmi?*“ --> Nová formulace: „*A měli by ti, kteří byli z pohlavního zneužívání dětí obviněni, pracovat s dětmi?*“

Z pedofilie nelze nikoho obvinít, pedofilie není lidský čin, ale erotická preference. Obvinít někoho lze pouze za kriminální lidský čin.

Přidávám ještě jednu prosbu o opravdu nepřesnosti na stejné stránce, které jsem si všiml až po odeslání původní stížnosti:

Původní formulace: „*Nebyl bych rád, ale pokud by si k mému dítěti nic nedovolil, tak bych neměl problém,*“ --> Nová formulace: „*Nevím, jestli bych byl rád, ...*“

Ve výše uvedeném článku je chybně interpretována věta pana MUDr. Trojan. Jak je patrné v přepisu rozhovoru s MUDr. Trojanem

(<http://www.rozhlas.cz/radiozurnal/dvacetminut/zprava/1379700>), MUDr. Trojan na otázku Martina Veselovského neodpovídá, že by nebyl rád, ale odpovídá, že **neví, jestli by byl rád**.

Připomínám, že podle Kodexu Českého rozhlasu (bod 2.10) má Český rozhlas povinnost nepravdivé informace opravit.

6) Protože se Rada Českého rozhlasu v odpovědi na mou stížnost vyjádřila, že kromě dehonestujícího popisu a nepřijatelné generalizace názoru jednoho odborníka jako názoru všech odborníků žádné další nedostatky v reportáži neshledává, chci se dotázat, zda Radě Českého rozhlasu nevádí nepravdivé, zavádějící či nepřesné vyjadřování redaktorů Českého rozhlasu.

Kromě jiných, i zde v tomto textu výše uvedených nepřesností, jsem ve své stížnosti například uvedl, že „dne 1. 8. 2014 ve zprávách v 16 hod. moderátorka Jana Petrová (<http://prehravac.rozhlas.cz/audio/3178056>) uvedla hned jako první informaci, že „*Dívat se na internetové stránky s pedofilním podtextem je ode dneška trestné. ...*“ Podobně ve stejný den v pořadu Stalo se dnes ve 21:05 (<http://prehravac.rozhlas.cz/audio/3178189>) zazní úvodní otázka: „*Pomůže dětem zákaz sledování internetových stránek s pedofilními materiály?*“, která je v podrobnější části rozvedena: „*Ode dneška je v Česku trestné sledovat internetové stránky s pedofilním zaměřením.*“

Co je to stránka s pedofilním podtextem či s pedofilním zaměřením, co jsou to pedofilní materiály?

7) Šéfredaktor Radiožurnálu p. Pokorný ve své odpovědi uvádí, že „Ochranu dětí a jejich práv považujeme za mimořádně důležitou a citlivou.“

Jestliže, pane Pokorný, skutečně považujete ochranu dětí a jejich práv za mimořádně důležitou a citlivou, bude se Český rozhlas někdy též seriózně zabývat současným problémy, které mají děti, jež na prahu puberty zjišťují, že je eroticky přitahují děti? A nebo tyto děti prostřednictvím reportáží, jako byla ta z dílny J. Kroupy, budete ostrakizovat a stavět na okraj společnosti? Zasadí se Český rozhlas o to, aby se těmto dětem donesly objektivní informace o jejich odlišné sexualitě dřív, než samy pod vlivem nesprávných informací spáchají sexuální delikt?

Za odpovědi na moje dotazy v této mé reakci na odpověď k stížnosti ze dne 1. 9. 2014 Radě Českého rozhlasu i panu šéfredaktorovi Janu Pokornému předem děkuji.

S pozdravem
Mgr. Karel Žák